

รายงานการวิจัย

บทบาทของทีเซลล์ต่อการวิวัฒนาการของเอชไอวี : ข้อมูลสำคัญสำหรับการพัฒนาวัคซีน

ป้องกันโรคเอดส์

The role of T cell on the HIV evolution : An essential information for

HIV vaccine development

ผศ.นพ.ดร.ปกรัฐ หังสสุต

นายสัตวแพทย์ นวพล เตชะเกรียงไกร

ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ 2554

สารบัญเรื่อง

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	๑
บทคัดย่อ	๓
Abstract	๔
บทนำ	๕
ที่มาและความสำคัญ	๗
ทฤษฎี สมมติฐาน และกรอบคิดการวิจัย	๑๐
บทบทวนวรรณกรรม	๑๒
วิธีดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง	๑๘
ผลการทดลอง	๒๐
สรุปและอภิปรายผล	๕๑
องค์ประกอบในการจัดทำโครงการวิจัย	๕๒
เอกสารอ้างอิง	๕๓

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงข้อมูลของอาสาสมัคร	๒๑
ตารางที่ ๒ ข้อมูล HLA ของอาสาสมัคร	๒๓
ตารางที่ ๓ การเปรียบเทียบปัจจัยที่อาจมีผลต่อการควบคุมของ เพิ่มจำนวนของ HIV	๒๗
ตารางที่ ๔ ข้อมูลทางประชากรศาสตร์อื่นๆ	๒๙
ตารางที่ ๕ ตารางสรุปตำแหน่งของ primers	๓๐
ตารางที่ ๖ ผลการวิเคราะห์การตอบสนองของ gag-p24-specific T cells ใน TP และ VC	๓๑
ตารางที่ ๗ การเปรียบเทียบการตอบสนองของ T cells ใน TP และ VC ที่มี protective HLA allele ที่ matched กัน	๓๒
ตารางที่ ๘ ผลสรุปการ Optimisation	๓๕
ตารางที่ ๙ รายชื่ออาสาสมัครและ HLA-alleles ในการวิเคราะห์ T cell functional quality	๓๗
ตารางที่ ๑๐ ลักษณะของอาสาสมัคร VC และ TP ที่มี HLA-B*27	๓๙
ตารางที่ ๑๑ ลักษณะของอาสาสมัคร VC และ TP ที่มี HLA-B*57/58	๔๓

สารบัญภาพ

	หน้า
รูปที่ ๑ สัดส่วนของ HLA-A alleles ในอาสาสมัคร	๒๔
รูปที่ ๒ สัดส่วนของ HLA-B alleles ในอาสาสมัคร	๒๕
รูปที่ ๓ สัดส่วนของ HLA-C alleles ในอาสาสมัคร	๒๖
รูปที่ ๔ ภาพแสดงการเปรียบเทียบปริมาณ CD4+ T cells และ HIV-RNA ในอาสาสมัคร	๒๘
รูปที่ ๕ การเปรียบเทียบ clinical outcome ของอาสาสมัคร VC และ TP ที่มี HLA allele เดียวกัน (HLA-B*27)	๓๓
รูปที่ ๖ การเปรียบเทียบ clinical outcome ของอาสาสมัคร VC และ TP ที่มี HLA allele เดียวกัน (HLA-B*57/58)	๓๔
รูปที่ ๗ การเปรียบเทียบการวิเคราะห์ cytokine ภายในเซลล์ (intracellular cytokine staining, ICS) ในเซลล์ที่แยกมาใหม่ (fresh) กับเซลล์ที่ผ่านการแช่แข็ง(frozen)	๓๖
รูปที่ ๘ และ ๙ การเปรียบเทียบ functional quality ของ VC และ TP	๓๘
รูปที่ ๑๐ ปริมาณ HIV-RNA (pVL) ของอาสาสมัคร VC และ TP ที่มี HLA-B*27	๔๐
รูปที่ ๑๑ และ ๑๒ การเปรียบเทียบ functional quality ของ VC และ TP ที่มี HLA-B*27	๔๑

สารบัญภาพ(ต่อ)

หน้า

รูปที่ ๑๓ และ ๑๔ การเปรียบเทียบ functional quality ของ VC และ TP ต่อ
epitope KK10

๔๒

รูปที่ ๑๕ ปริมาณ HIV-RNA (pVL) ของอาสาสมัคร VC และ TP ที่มี
HLA-B*57/58

๔๔

รูปที่ ๑๘ และ ๑๙ การเปรียบเทียบ functional quality ของ VC และ TP ต่อ
epitopes ที่ presented โดย HLA-B*57/58

๔๕

รูปที่ ๒๐ Polyfunctional T cells สามารถควบคุม HIV replication และ
รักษาปริมาณ CD4 T cell count

๔๗

1. ต้นฉบับ (Original article) ส่งตีพิมพ์ในวารสาร AIDS

เรื่อง The role of T cell on the HIV evolution : An essential
information for HIV vaccine development